

Grudziądz, dnia 17.02.2016 r.

PETYCJA

**Regionalnego Szpitala Specjalistycznego im. dr. Władysława Biegańskiego
w Grudziądzu pt. „Petycja w sprawie zmiany Ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r.
o komornikach sądowych i egzekucji” (Dz. U. 2015.790 z dnia 2015.06.11)**

Podstawa prawna: art. 63 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej
art. 2 ust. 1 Ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach

Adresat petycji:

1. Sejm Rzeczypospolitej Polskiej
2. Ministerstwo Zdrowia
3. Ministerstwo Sprawiedliwości

Treść petycji:

Działając w imieniu Regionalnego Szpitala Specjalistycznego im. dr. Władysława Biegańskiego w Grudziądzu, ul. dr. Ludwika Rydygiera 15/17, 86-300 Grudziądz, wpisanego do rejestru podmiotów wykonujących działalność leczniczą prowadzonego przez Wojewodę Kujawsko - Pomorskiego pod numerem 000000002428-W-04, posiadającego nr KRS 0000002976, jako Dyrektor uprawniony do jego reprezentacji, na podstawie art. 63 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej w związku z art. 2 ust. 1 Ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. 2014.1195 z dnia 2014.09.05), wnoszę we własnym interesie oraz w interesie publicznym, aby Sejm Rzeczypospolitej Polskiej doprowadził do zmiany Ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji (dalej: „Ustawa”), w taki sposób, aby zmieniał przepisy określające wysokość opłaty stosunkowej, pobieranej za prowadzenie egzekucji przeciwko samodzielnym publicznym zakładom opieki zdrowotnej (dalej „Szpitale”), aby nie przekraczała ona łącznie ze wszystkich sposobów egzekucji, kwoty jednego miesięcznego przeciętnego wynagrodzenia.

Uzasadnienie petycji

Niniejsza petycja została złożona w celu dokonania zmiany obecnie obowiązujących przepisów Ustawy w zakresie dotyczącym wysokości opłat stosunkowych w odniesieniu do prowadzonej egzekucji przeciwko Szpitalom.

Obecnie, na podstawie art. 49 ust. 1 Ustawy, w sprawach o egzekucję świadczeń pieniężnych komornik pobiera od dłużnika – w tym również od Szpitali, opłatę stosunkową w wysokości 15% wartości wyegzekwowanego świadczenia, nie wyższą niż trzydziestokrotna wysokość przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego.

Wyjątek od zasady pobierania opłaty w wysokości 15% wyegzekwowanego świadczenia wprowadzony został w razie wyegzekwowania świadczenia w wyniku skierowania egzekucji do wierzytelności z rachunku bankowego, wynagrodzenia za pracę, świadczenia z ubezpieczenia społecznego jak również wypłacanych na podstawie przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, zasiłku dla bezrobotnych, dodatku aktywizacyjnego, stypendium oraz dodatku szkoleniowego, komornik pobiera od dłużnika opłatę stosunkową w wysokości 8% wartości wyegzekwowanego świadczenia, nie wyższą niż dziesięciokrotna wysokość przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego.

Występują również sytuacje pobierania przez komornika ponad wyżej wymienione opłaty wynagrodzenia za poszukiwanie majątku dłużnika – Szpitala. Jest to absurdem, bowiem majątek szpitala jest transparenty i nie ma potrzeby zaspokajania się z tego majątku, a służy jedynie zwiększeniu wynagrodzenia komornika (art. 797¹ k.p.c.).

W wyżej wymienionych sprawach komornik ściąga opłatę od dłużnika proporcjonalnie do wysokości wyegzekwowanego świadczenia. Co oznacza, że jest ona pobierana, również od odsetek, kosztów i innych należności podlegających ściągnięciu wraz ze świadczeniem głównym według stanu na dzień faktycznego wyegzekwowania tych należności.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami, dłużnik może złożyć do sądu wniosek o obniżenie naliczonej w postępowaniu egzekucyjnym opłaty stosunkowej.

Jednakże mechanizm sądowego miarkowania wysokości opłaty stosunkowej jest niewystarczający. Nie daje on bowiem Szpitalom dostatecznej ochrony przed pobraniem od

nich w toku egzekucji zbyt wysokiej opłaty stosunkowej. Z uwagi na brak jednolitej linii orzeczniczej sądów co do wyceny nakładu pracy komornika, Szpitale, przeciwko którym prowadzona była egzekucja, nigdy nie są w stanie przewidzieć, jaka będzie ostateczna wysokość pobranej od nich opłaty stosunkowej.

W związku z tym, że opłatę egzekucyjną komornik pobiera w każdej sprawie oddzielnie i w każdej sprawie komornik prowadzi odrębną egzekucję, składanie przez Szpitale wniosków o obniżenie opłaty stosunkowej (bez gwarancji uzyskania obniżenia wysokości tej opłaty i bez znajomości wartości obniżonej kwoty), generuje znaczną liczbę spraw sądowych, na które podmiot ten musi przeznaczyć odpowiednie środki pieniężne.

Należy pamiętać, że nadrzędnym celem Szpitali jest dobro pacjentów, ich zdrowie i życie, a otrzymywane przez te podmioty środki publiczne powinny być w jak największym stopniu wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem, czyli na leczenie pacjentów.

Obecny stan prawny, zwłaszcza wobec faktu niedofinansowania Szpitali, negatywnie wpływa na zakres i jakość świadczonych przez nie usług, które są związane z ratowaniem zdrowia i życia swoich pacjentów.

Wskazać należy, że samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej nie są podmiotami gospodarczymi, nie wypracowują zysku, a wydawane przez nie środki są środkami publicznymi.

Podmioty te funkcjonują w systemie finansów publicznych i realizują świadczenia zdrowotne jako zadania państwa określone w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Kryzysowa sytuacja finansowa większości Szpitali jest wynikiem niedostatecznego finansowania ich działalności w ramach kontraktu z Narodowym Funduszem Zdrowia, zaniżonej wyceny świadczeń oraz niepłaceniem przez NFZ za tzw. nadwykonania, a także braku dostatecznego wsparcia ze strony państwa.

W większości podmioty te stają się stroną postępowania egzekucyjnego nie ze swej winy. Ze względu na trudną i niestabilną sytuację nie posiadają one realnej możliwości uregulowania należności bezpośrednio wierzycielowi.

Tym samym, dla wielu Szpitali pobieranie wygórowanych opłat egzekucyjnych jest bardzo dotkliwe i prowadzi do ich dalszego zadłużania się oraz do ograniczenia możliwości wykonywania świadczeń na rzecz pacjentów.

W konsekwencji, środki pieniężne, które powinny być przeznaczone na leczenie pacjentów, trafiają do funkcjonariuszy publicznych prowadzących egzekucję.

Nie ulega wątpliwości, że Szpitale należą do grupy podmiotów szczególnych. Znalazło to odzwierciedlenie w kodeksie postępowania cywilnego, w którym to ustawodawca potraktował podmioty te inaczej, biorąc pod uwagę ich szczególną sytuację i rolę.

Zgodnie z art. 831 § 1 pkt 4 k.p.c. nie podlegają egzekucji wierzytelności przypadające dłużnikowi od państwowych jednostek organizacyjnych z tytułu dostaw, robót lub usług przed ukończeniem dostawy, roboty lub usługi w wysokości nie przekraczającej 75% każdorazowej wypłaty, chyba że chodzi o wierzytelność pracowników dłużnika z tytułu pracy wykonywanej przy tychże dostawach, robotach lub usługach.

Jednakże, z uwagi na trudną sytuację Szpitali jest to za mała ochrona.

Należy pamiętać, że postępowanie egzekucyjne prowadzone przeciwko samodzielnym publicznym zakładom opieki zdrowotnej jest postępowaniem specyficznym.

Organ egzekucyjny nie jest zmuszony podejmować w zasadzie jakichkolwiek czynności zmierzających czy to do wyjawienia majątku dłużnika czy zajęcia jego majątku nieruchomego, bowiem egzekucja przeciwko Szpitalom, polegająca najczęściej na zajęciu wierzytelności, jaka przysługuje danemu podmiotowi wobec Narodowego Funduszu Zdrowia, albo zajęciu jego rachunku bankowego, nie wymaga szczególnej staranności czy nakładu pracy w zakresie poszukiwania majątku dłużnika.

Skuteczna egzekucja przeciwko tego typu podmiotom jest okolicznością w istocie pewną i nie jest ona wynikiem starań czy zwiększonego nakładu pracy komornika, lecz skutkiem tego, że egzekucja prowadzona przeciwko Szpitalom jest wyjątkowo łatwa.

Wszystko to powoduje, że nakład pracy komorników w tego rodzaju postępowaniu egzekucyjnym jest minimalny i niewielki w stosunku do wartości wyegzekwowanego świadczenia.

Warto zwrócić uwagę, na fakt naliczania przez komorników dodatkowo, obok opłaty stosunkowej w maksymalnej wysokości, VAT-u ze stawką 23 %. Zgodnie ze stanowiskiem Ministerstwa Finansów wynagrodzenie komornika nie zmienia się – nie może więc być

powiększane o podatek, a praktyka ze strony komorników jest odmienna, bowiem komornicy doliczają sobie do pobrania ze środków Szpitali do maksymalnej opłaty stosunkowej dodatkowo VAT.

Oznacza to, że ciężar ekonomiczny VAT naliczony przez komornika od opłaty egzekucyjnej nie może być przerzucony fizycznie do zapłaty przez dłużnika.

Działania statutowe Szpitali nie pozwalają na jakąkolwiek formę odzyskania VAT-u pobranego przez komornika w związku z egzekucją.

Taka praktyka komorników dodatkowo zwiększa zadłużenie Szpitali.

Nowelizacja przedmiotowej Ustawy powinna zawierać odrębne uregulowanie opłat stosunkowych w sprawach egzekucyjnych, w których stroną – dłużnikiem jest Szpital, dla którego wysokie opłaty egzekucyjne są znacznym obciążeniem, a przy tym nie znajdują uzasadnienia w nakładzie pracy komornika.

Ustawodawca powinien zapewnić, aby znowelizowane przepisy normujące opłaty egzekucyjne gwarantowały niezbędną ochronę praw dłużnika oraz były zgodne z Konstytucją. Z treści art. 30 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej wynika bowiem potrzeba poszanowania godności dłużnika oraz zapewnienia mu minimum egzystencji.

Uważa się za oczywiste, że komornik powinien otrzymywać za swoją pracę godziwe wynagrodzenie, jednakże którego wysokość nie może być prostą pochodną wartości wyegzekwowanego świadczenia.

Nakład pracy komornika w przypadku zajęcia wierzytelności w Narodowym Funduszu Zdrowia lub zajęcia rachunku bankowego w żadnym razie nie uzasadnia pobierania tak dużych opłat stosunkowych, jakie są pobierane w praktyce, a zatem celowe jest ograniczenie ich wysokości, tak aby nie rosły one do nieuzasadnionych rozmiarów wraz ze wzrostem wysokości dochodzonego roszczenia. Zbędnym jest prowadzenie przez komornika innych czynności tylko w celu zwiększenia swego wynagrodzenia.

Obecne ograniczenie do trzydziestokrotności przeciętnego wynagrodzenia sprawia, że komornik może pobrać tytułem opłaty stosunkowej kwotę przekraczającą nawet 120 tysięcy złotych.

Egzekucja długów Szpitali, z uwagi na skalę tego zadłużenia oraz bardzo prosty sposób egzekucji stanowi źródło ogromnych dochodów komorników, nie mających żadnego uzasadnienia w ich nakładzie pracy.

Obniżenie opłat egzekucyjnych z całą pewnością nie spowoduje pokrzywdzenia organu egzekucyjnego, sprawi natomiast, że opłaty egzekucyjne stanowią będą kwoty odpowiednie i adekwatne do nakładu pracy komorników.

W związku z powyższym, można zaproponować, aby opłaty egzekucyjne w postępowaniu egzekucyjnym prowadzonym przeciwko Szpitalom wynosiły nie więcej niż jednokrotność przeciętnego wynagrodzenia.

Proponowane zmiany są wyrazem dostrzeżonej potrzeby zapewnienia:

- z całą pewnością, ochrony zadłużonych Szpitali przed ponoszeniem wielotysięcznych opłat komorniczych, które to koszty tylko pogarszają ich sytuację finansową
- a ponadto, poprawy ich kondycji finansowej
- i w końcu, poprawy jakości świadczonych przez Szpitale usług.

Podsumowując, niewielki nakład pracy komorników podjęty celem wyegzekwowania dochodzonego świadczenia, kryzysowa sytuacja finansowa dłużnika – Szpitali oraz szczególny charakter usług świadczonych przez dłużnika przemawia za koniecznością złożenia niniejszej petycji.

Wyrażam zgodę na ujawnienie na stronie internetowej podmiotu rozpatrującego petycję lub urzędu go obsługującego danych osobowych podmiotu wnoszącego petycję.

Z poważaniem

DYREKTOR

Marek Nowak